

РЕШЕНИЕ

№ 5718

гр. София, 11.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 23.09.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова
ЧЛЕНОВЕ: Веселина Женаварова
Елеонора Попова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **6224** по описа за **2022** година докладвано от съдия Елеонора Попова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административно - процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано по касационна жалба на „УниКредит Булбанк“ АД, срещу Решение № 1752 от 18.05.2022 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 134-ти състав, по НАХД № 14474/2021 г., с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № К-040553 от 27.07.2021 г., издадено от директора на РД за областите С., Софийска, К., П. и Б. при Комисията за защита на потребителите (КЗП), с което на основание чл. 210а от Закона за защита на потребителите (ЗЗП) на „УниКредит Булбанк“ АД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 5 000 лева за нарушение на чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП.

В жалбата са изложени доводи за отмяна на постановеното съдебно решение като неправилно, поради нарушение на материалния закон. Касаторът счита, че не е изпълнен фактическият състав на чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП. Позовава се на приложението на чл. 28 от ЗАНН.

В съдебно заседание, касаторът, чрез адв. Л., поддържа касационната жалба и претендира разности по делото.

Ответникът – Директорът на РД за областите С., Софийска, К., П. и Б. при Комисията за защита на потребителите, представляващ КЗП не изпраща процесуален

представител. В писмена молба оспорва касационната жалба и моли решението на СРС да се остави в сила. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възражение на ответната страна.

Представителят на Софийска градска прокуратура-прокурор П., изразява становище за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, X-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Районният съд е установил от фактическа страна, че потребителката В. Ланггова-П. е клиент на „УниКредит Булбанк“ АД, като на 29.06.2011 г., като кредитополучател, сключила с банката Договор за банков ипотечен кредит № 34 с размер на кредита 70 000,00 лв.

На 26.09.2019 г. между страните бил подписан Анекс № 1 за реструктуриране на банковия ипотечен кредит, съгласно т. 9.3 от който просрочените лихви в размер на 9 512,71 лв. били разсрочени за погасяване на 24 вноски по 396,36 лв. Корекцията е била осчетоводена, съгласно подписания анекс.

На 21.04.2020 г. потребителката подала по интернет искане за прилагане на облекчения при погасяване на кредита във връзка с финансови затруднения, които имала, породени от COVID-19 пандемията и извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. за отсрочване на вноските за 6 месеца. След един месец ѝ се обадили, че е одобрена. През този период никой не можел да ѝ каже какъв ще е новият погасителен план. След инсталиране на електронно приложение на подписване на документи чрез сертифициран електронен подпис получила анекс към договора и новия погасителен план. Съгласно новия погасителен план трябвало да внесе на 25.11.2020 г. вноска в размер на 656,28 лв., която вноска била до 24.11.2021 г. включително, а след тази дата вноската ставала 632.29 лв. до края на договора до 29.01.2044 г. Първата вноска била надлежно внесена. Този погасителен план, който потребителката имала, обаче, бил грешен и според банката не може да влезе в сила, но никой не ѝ се обадил да каже, че има несъответствие. От банката намерили, че вноските били заплащани със закъснение, начислили лихви за просрочие за периода от 25.11.2020 г. до 25.03.2021 г. (пет месечни вноски) и от отдел „Просрочие“ при банката започнали да звънят на потребителката, че е просрочила кредита. След посещение в клон „С. С.“, последната била уведомена, че в тяхната система има действащ съвсем друг погасителен план, съгласно който месечните вноски през първите 17 месеца са в размер на 1001,00 лв. Била допусната техническа грешка при подаване на информацията за осчетоводяване на сделката в банковата информационна система, като е пропуснато да се впише новата структура на погасяване на разсрочената лихва. Тя останала разпределена по кредита, съгласно договореното в т. 9.3 от Анекс № 1 за прилагане на стабилизационни мерки- 24 равни вноски, всяка в размер на 396,36 лв. От банката започнали да изискват потребителката да подпише техния погасителен план, но тя отказала. Междувременно потребителката била внесла следните суми по кредита:

700,00 лв. от 24.11.2020 г.; 200,00 лв. от 14.12.2020 г.; 170,00 лв. от 21.12.2020 г.; 1010,00 лв. от 25.01.2021 г.; 1002,00 лв. от 25.02.2021 г.; 15,00 лв. от 17.03.2021 г.

Потребителката подава сигнал до КЗП, след което на 07.04.2021 г. (след като било изпратено писмо № С-03-289/02.04.2021 г. от КЗП до дружеството-жалбоподател) заплатените пет месечни вноски за периода от 25.11.2020 г. до 25.03.2021 г. били сторнирани, като били погасени суми с вальор на съответната дата на падеж на вноските в размер на месечна вноска 653,60 лв., без да се събират наказателни лихви. Надплатените суми били изцяло възстановени по обслужващата кредита сметка.

При тези данни бил съставен АУАН № К-040553/06.07.2021 г., затова, че за периода 25.11.2020 г. до 25.03.2021 г. от страна на „УниКредит Булбанк“ АД е прилагана нелоялна търговска практика, тъй като са били нарушени изискванията на чл. 68г, ал. 1 вр. чл. 68в от ЗЗП. Въз основа на издадения АУАН било издадено и наказателното постановление.

С оспорваното в настоящото производство решение е потвърдено Наказателно постановление (НП) № К-040553 от 27.07.2021 г., издадено от директора на РД за областите С., Софийска, К., П. и Б. при Комисията за защита на потребителите (КЗП). За да постанови този правен резултат, районният съд е приел, че АУАН и издаденото въз основа на него НП са съобразени с изискванията на ЗАНН, указващи реквизитите на тези административни актове и процедурата по съставянето им. Налице е пълно съответствие при описанието на фактическата обстановка в АУАН и в НП, чрез индивидуализиране на нарушението, което се санкционира и установените обстоятелства, при които е настъпило и извършено. Т.е. АУАН и НП са съставени без допуснати съществени нарушения на процесуалния закон. СРС е намерил, че издаденото наказателно постановление е законосъобразно и от материалноправна гледна точка. Прието е, че потребителката е била заблудена относно погасителния план, който действал по нейния договор за ипотечен кредит, поради което същата е била принудена да прави вноски в размер на 1001,00 лв. и ѝ били начислявани лихви за просрочие, без този размер на вноски да е бил договорен с нея, видно от приложените по делото писмени доказателства /допълнително споразумение № 01 от 20.05.2020 г. с приложения към него актуализиран погасителен план, видно от който от 25.11.2020 г. за следващите 12 месеца погасителната вноска е в размер на 656,28 лв./. Изведен е правен извод, че П. е среден потребител по смисъла на закона и доколкото поради въведената заблуда от една страна е била в неизвестност за действителния погасителен план, а от друга – от нея е изисквано да подпише нов погасителен план, с който тя не е била съгласна, да прави вноски в размер на 1001,00 лв., както и са ѝ били начислявани лихви за просрочие, дружеството- жалбоподател е осъществило вмененото му нарушение, тъй като тези негови действия противоречат на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и е възможно да променят съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засягат.

Решението е правилно.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав намира, че решението е валидно и допустимо. В тази връзка настоящият касационен състав съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

Районният съд е извършил анализ на събраните необходими и относими доказателства. Въз основа на изложените мотиви е направил изводи, които настоящият състав споделя и към които препраща на основание чл.221, ал.2, изр.2 АПК. В същите мотиви са обсъдени доводите, изложени от касатора. При субсидиарното действие на Наказателно-процесуалния кодекс /НПК/, районният съд е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебното следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване по конкретното дело, при точното съблюдаване на процесуалните правила относно събиране, проверка и анализ на доказателствената съвкупност, и не е допуснал нарушения на съдопроизводствените правила.

Разпоредбата на чл.68в от ЗЗП съдържа общата забрана за нелоялните търговски практики. Фактическият състав нелоялна търговска практика на търговец към потребител, визиран в чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП изисква наличието на следните кумулативни предпоставки: да е налице предлагане; то да противоречи на изискванията за добросъвестност и професионална компетентност; и да променя или да е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. Съгласно § 13 т. 23 от ДР на ЗЗП „търговска практика“ е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. Според легалната дефиниция на понятието „добросъвестност и професионална компетентност“ по § 13 т. 28 от ДР на ЗЗП, това е степента на специални познания, умения и грижи, които може да се очаква да бъдат притежавани и проявени от търговеца спрямо потребителя съгласно почтените пазарни практики и/или принципа за добросъвестност в сферата на дейност, упражнявана от търговеца. Преценката за наличие или вероятност от съществено изменение на икономическото поведение на потребителите по см. § 13 т. 25 се извършва, като органът съобразява използването на търговска практика, която намалява значително способността на потребителя да вземе решение за закупуване на стока при определени условия, след като се е запознал с тях, което води до вземането на решение, което потребителят не би взел без използването на тази търговска практика. Среден потребител е този потребител, който е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като се отчитат обществените, културни и лингвистични фактори, по смисъла на т.18 от Директива 2005/29/ЕО от 11.05.2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар, чиито разпоредби са въведени в ЗЗП.

Касационната инстанция намира, че при тази правна рамка и установените по делото факти, въз основа на съвкупен анализ на приобщените по делото доказателствата, се установяват съставомерните признаци на деянието, съставляващо административно нарушение, за което е ангажираната обективната /безвиновна/ отговорност на юридическото лице. Според заложените в закона изисквания, заблуждаваща търговска практика може да се насочи и срещу един единствен потребител, какъвто в случая се явява В. П.. Не може да се приеме доводът на жалбоподателя, че изменението на погасителния план се явява единствено гражданскоправно отношение. По своята същност това е така, но тъй като „УникредитБулбанк“ АД е предоставила услуга,

представляваща ипотечен кредит, поради което банката се явява и адресат на вмененото нарушение, при наличието на нелоялна търговска практика.

Санкцията е правилно установена, като и АНО, и СРС са изложили мотиви относно размера на същата. Административнонаказателната разпоредба на чл.210а от ЗЗП предвижда диапазон от 1 000лв. до 30 000 лв. /в редакцията към датата на нарушението/, предвид това определения с НП размер от 5 000 лева се явява към минимума.

Процесното нарушение не съставлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 от ЗАНН, доколкото не се отличават с по-ниска обществена опасност от обичайните нарушения от същия вид /арг. от чл. 93, т. 9 от НК, във вр. чл. 11 от ЗАНН/. Възстановената на потребителката сума и то след започване на проверката от КЗП се цени като смекчаващо отговорността обстоятелство при определяне на конкретния размер на санкцията, но не съставлява основание за отпадане отговорността на субекта.

По всички изложени съображения не са налице основания за отмяна на обжалваното решение и същото като законосъобразно и правилно следва да бъде оставено в сила.

С оглед изхода на спора на ответника следва да бъдат присъдени разноски в размер на 720 лева, представляващи адвокатско възнаграждение, съгласно списък.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 1 и ал. 2 от АПК във връзка с чл. 63в, ал. 1 от ЗАНН Административен съд София – град, X касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1752 от 18.05.2022 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 134-ти състав, по НАХД № 14474/2021 г.

ОСЪЖДА У. Б.“ АД да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата от 720 лева, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.